

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

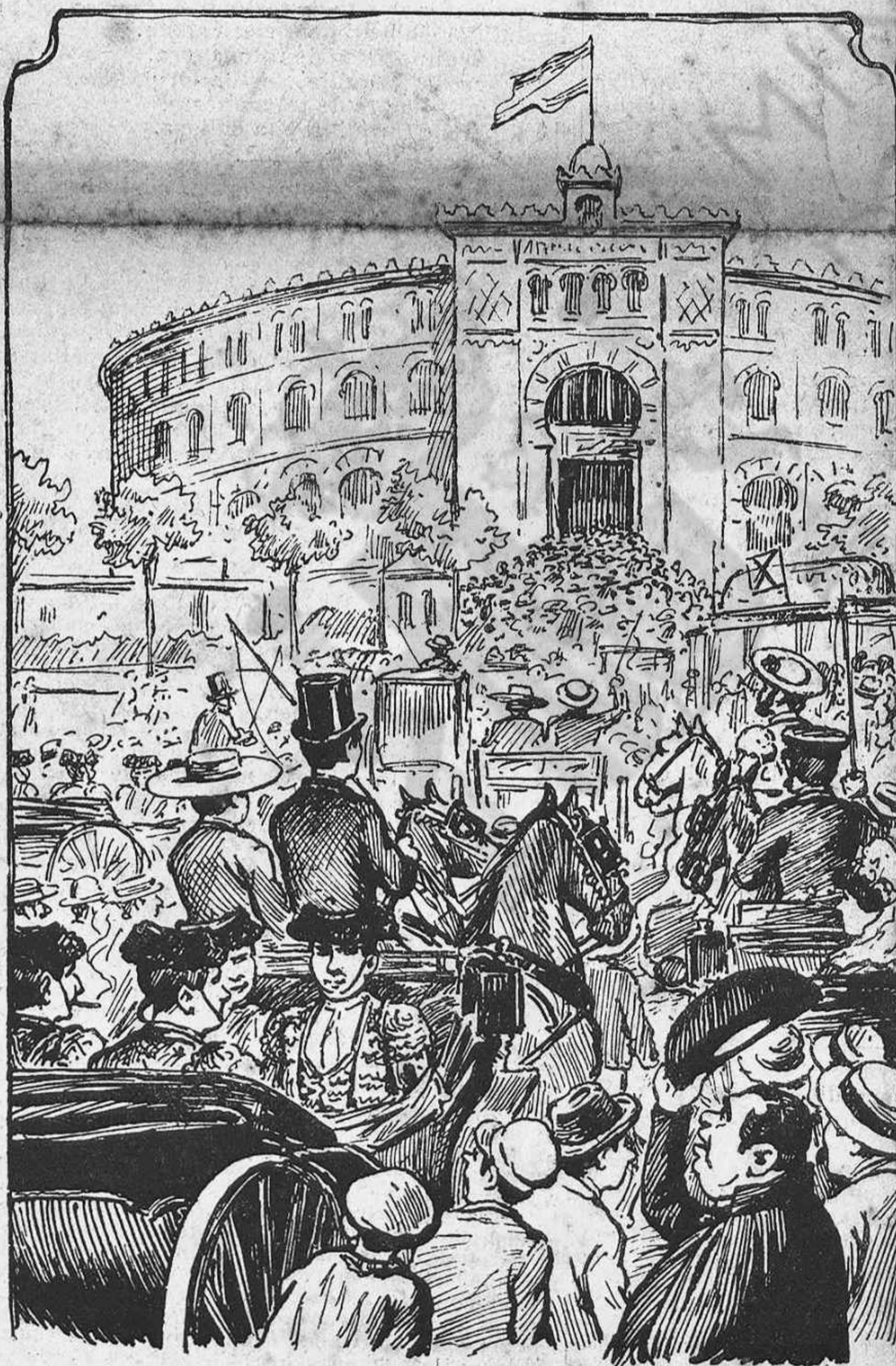
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

RIALLAS Y FLORALLAS

A LAS ARENAS DE BARCELONA.—La corrida dels richs.

A LAS CLAVEGUERAS DE GRACIA.—La corrida dels pobres.

LA DUTXA ESCOCESA

NTRE 'ls medis qu' emplea la balneoterapia s' hi conta la titulada dutxa escocesa, que consisteix en sotmetre al pacient a la influència alternada de un raig d' aygua, ara fret ara calent. L' impresió violenta que produheix el passar de una temperatura a l' altra, asseguran que dona molt bons resultats als malalts del sistema nerviós.

Donchs de un quant temps ensá 'l sistema de la dutxa escocesa es l' únich qu' emplea en Silvela ab el catalanisme. «Una de freda y una de calenta»: aquesta es la seva recepta.

La gran dutxa calenta va aplicarli al acceptar el concurs del general de las ulleras fumadas, fent als catalanistas promesas afalagadoras y alguna que altra realitat tan sustanciosa, com l' ingrés d' en Durán y Bas al ministeri, el nombrament del Casto Joseph per la mitra de Barcelona, la designació del doctor Robert per l' alcaldia de la capital de Catalunya y la protecció benévola dispensada a quatre ó cinch candidats afectes al catalanisme, a fi de que poguessen arribar al Congrés en calitat de pares de la patria.

Naturalment, baix l' influencia de un tractament tan dols, els catalanistas s' anavan reanimant y fins se permetian treure 'ls peus de rotllo, hasta 'l punt de alamar al mateix Silvela, que 'ls aplicava la dutxa.

El qual sense dirlos: «Aygua va» va substituir el raig calent pel fret, casi gelat.

Y fent tremolins van caure en Polavieja per la dreta, en Durán y Bas per l' esquerra y 'l doctor Robert per davant... Y no va anarse'n de bigotis el bisbe Morgades, porque aquí a Espanya 'ls que s' apoyan ab un hácul no cauhen may.

Y va venir la resistència dels contribuyents al pago de la contribució y la suspensió de las garantías constitucionals, y las agafadas de botiguers... L' aygua, freda en un principi, anava tornantse cada cop més geiada: molts catalanistas estavan enrampats...

Llavors el dutxer, per capritxo, 'ls ne va fer tastarne un rajoli de la tibiona, y 'ls que 's van veure las orellas varen tornarse a posar a cridar més que may.

—¿Ah, sí?—exclamá en Silvela.—Donchs aquí va 'l raig més fret. Y va proclamar l' estat de guerra, y va declarar ilegal el programa de Manresa, y va deixar sense Veu a la premsa catalanista, porque ab la fredor venen els costipats, y lo primer que pert un quan se costipa es la Veu.

Aixís estavam: els catalanistas poch menos que fora de la llei: la *Perdiu* convertida en *Garsa*, y en una *Garsa* que canta las excelencias de la unitat de la patria, y 'l bisbe Joseph amensat de traslado, trayentlo, encare que fos ab ascens, del camp de las sévas glorias.

Quan tot d' una ha tornat a rajar l' aygua calenta, l' aygua que reanima y que consola.

El bisbe Joseph, deixant en bitze la visita pastoral qu' estava efectuant se 'n va a Madrid, y allí 's veu molt ben rebut pel govern. El mateix camí segueixen algunas representacions catalanistas, assegurantse que 's veuran també ben acullidas per tots els poders del Estat. Se sent una gran fortó d' oli bullent: está ja amassada la farina... ¿Qué 'n sortirà de tot aixó? ¿Será un pastel? ¿Será un bunyol?

Váginho a saber. En tot cas ja 'ns ho dirán els que se 'l menjín.

De totas maneras s' ha de confesar qu' en Silvela ha ferit de mort al catalanisme, a copia de ferli la por unas vegadas, y de omplirli otras de mimos y afalachs. En aquestas alternativas el catalanisme ha perdut tota la seva respectabilitat, tota la seva forsa moral.

Deixant apart als intransigents qu' en realitat no van en lloch, lo qu' es els altres se veu avuy que 's disposan a anar a recullir las engrunas ab qu' en Silvela 's digni obsequiarlos. Baix els auspícis del home de la mitra se 'n van al odiat Madrid, com si fossin un partit més, ab tots els engranatjes que encaixan perfectament ab l' arbre mestre de la máquina trituradora del centralisme.

Son, al cap de vall, lo que sospitavam, desde que apareguren per primera volta en el camp de la política: son una llopada ultramontana, clerical, reaccionaria. No volen res més que recular: no as-

piran a altra cosa que a oposar vallas als avensos de la democracia y del progrés. Dessota de la barretina hi portan la boyna.

Desgraciad pais aquest en el qual tot s' adultera, tot se falsifica.

Desgraciad pais aquest, en el qual, las ideas son sempre ofegadas, pera que en el camp de la política pugan germinar exclusivament las llevors de la concupiscencia.

Dividint y triturant, es com els mals governs se sostenen. Sembrant en la oposició 'l desconcert y l' escepticisme, es com els mals governs se perpetúan.

Faltava veure 'l felis resultat del sistema de la dutxa escocesa, y no tardarém en presenciar com a favor de certas concessions ilusorias y fulas, el catalanisme militant, el catalanisme transigent, el catalanisme oportunista, se converteix en l' ausiliar més eficaç de la asquerosa política silvelista.

P. K.

lo que s' acaba de fer a Fransa, concedintnos certa extensió de territori en los arenals de la costa africana, 'ns costa algún diner, será del cas dir com aquell espectador escamat:—Tornéunos els quartos, que no volem més comedias.

Perque lo que se 'ns dona no val enterament res. A no ser qu' en Silvela 's proposi utilizar aquella arena per omplir las sorreras de la burocracia.

A cambi de aquesta concessió ilusoria, Espanya cedeix a Fransa una extensió inmensa de territori situat en el golf de Guinea.

Y per haver efectuat aquesta barata tan desventajosa, 'l govern espanyol se proposa concedir al embaixador León y Castillo 'l títol de marqués de Río Muni.

Francament, hauria sigut millor nombrarlo Marqués de la figa de moro, qu' es l' únich fruyt que 's recull en aquells desolats arenals, y encare 'ls anys que hi ha sahó.

El conflicte de Xina va engrescantse.

En diversos punts del imperi s' han efectuat grans matansas d' extrangers; en altres els extrangers, hostigats pels *boxers*, están en una situació molt compromesa.

Las columnas internacionals, formadas per contenir els efectos de la insurrecció, no avansan sino a través de grans dificultats, y sufrint a cada punt pérduas considerables. De manera que hasta 'ls xinos al últim resultarán més durs de pelar que 'ls espanyols.

Un dels fets que han produhit major impressió ha sigut l' assassinat del embaixador de Alemania, al qual ha seguit, segons se diu, el de Fransa y el de alguna altra potencia.

La pérdua del seu representant ha produhit una irritació tremenda al emperador Guiliém, el qual ha disposat l' envió de forsas considerables a venjar l' ofensa inferida a la seva nació.

Pero la Xina es un país molt llunyá, y per molts europeus que vajin a combatrehi, may n' hi anirán prous.

Per altra part, conté la Xina un excés de població considerable, y la pérdua de alguns milers de vidas, encare li ha de produhir l' efecte saludable de una sangría.

¡Pobre Banch d' Espanya!

Es ell una institució de crédito que s' está sacrificant pel bé del próxim. Perque de ganancias apenas ne realisa.

Y ho demostra l' acort que ha prés de repartir no més que 55 pessetas per acció, a compte dels beneficis realitzats durant l' actual trimestre.

No més que 55 pessetas... O siga: l' onze per cent y en mitj any. O com si diguessem: el 22 per cent anual.

Aquests resultats se logran no més que prenentse la pena de anar imprimint billetes y endossantlos al públich, que 'ls pren per tot el valor que 'l Banch els hi dona.

¿Y creuhen vostés, tal vegada, que 'ls billets del Banch d' Espanya son de paper de fil?

S' equivocan de mitj a mitj: son de paper *xupón*... y la proba qu' están destinats a *xuparse* l' última pesseta dels espanyols.

A Córdoba va haverhi l' altre dia una renyina de gitanos, de la qual va resultarne un mort y alguns ferits.

Aixó vol dir que 'ls gitanos de Córdoba son mil vegadas més formals que 'ls gitanos blancs de la política madrilenya.

Aquests no 's barallan may. Y aixó que menjan sempre plegats.

Els vehins del poble de Comillas s' han negat a seguir las instruccions del marqués, que s' empenyava en que possessin la placa del *reinaré* en el frontis de las sévas casas.

Y es fama que deya 'l de las Cinquillas:—¡Sémbla mentida! ¡Tants quartos que 'ls hi he donat!

A lo qual responian els vehins:—Per aixó mateix: nosaltres, igual que tú, no més hi som pels quartos.

En García Alix, ministre de Instrucció pública, recordantse que un temps havia sigut republicá, 's proposava reformar l' ensenyansa, trayent del programa d' estudis l' exclusivisme casi absolut de l' ensenyansa del llatí, aixís com el caràcter de obligatoria donat a la de la Doctrina cristiana.

El prou volia; pero 'ls neos y 'ls jesuitas s' hi han oposat terminantment, y a la primera indicació que se li ha fet, el tal García Alix ha dit:—Senyors, dispensin; aixó que proposava era una broma.

El gran qué ja sabem quin es: conservar la cartera a tota costa.

Avuy no son possibles ministres reformadors.

Als que gosan del privilegi de governar, se 'ls ha imposat la missió de sostenir a tot drap el predomini del embrutiment clericalista.

Qui no ho fa de tal manera, pert la forquilla, pert la forquilla...

Qui no ho fa de tal manera, pert la forquilla y la cullera.

Aquests representants augustos del absolutisme están deixats de la má de Deu, y la proba es que fins quan se proposan divertirse ab la major ignóncia, fan mal.

O sino aquí tenen a n' en Jaumet, el fill primogénit del rey de las húngaras, que havent emprés un viatge de Varsovia a París en automóvil, trobantse en las inmediacions de Kustria, va atropellar a un noy de curta edat.

La població, indignada, volia arreglarli 'ls comptes, y gran sort va ser per ell poderse refugiar en un hotel... y gran desgracia per Espanya que no l' arrossegessin.

Perque aixís haurian estalviat feyna als espanyols, pel dia que vingui aquí ab automóvil, a caball ó a peu.

CARTAS DE FORA.—Bellcer de Cerdanya.—Prou va entrar ab bon peu l' ecónomo que tenim y fins semblava que havia de ferse séu a tot el poble; pero al pobre ab el temps li ha anat venint una especie de diarrea oratoria, que l' obliga a predicar tres vegadas cada festa, en cada una de las tres missas que 's diuhen, y 'ls feligresos casi tots se li posan a pesar figas, de manera que si 'l mal li dura acabarà per fer las prédicas en desert, porque no tothom está tan descansat com ell, que no té altra feyna que cuidar y atendre a la seva majordona.

Bell-lloch.—La majordona del ensotanat es tan xafardera, que trobant en una de las casas ahont acostuma a passar 'l temps que li sobra, a un jove qu' estava llegint LA CAMPANA, se posá feta una furia, dihentli qu' estava condemnat per tenir aquell diariot als dits y fent tots els esforços per estriparli. Y no podentho lograr se 'n aná a contarho al merlot negre, donantli motiu porque 'l passat diumenje fes un predicot criticant als que llegeixen diaris dolents y citant entre ells y en primer terme LA CAMPANA DE GRACIA. Lo qual, senyor Director, li comunico, per si té a bé agrahirli la propaganda que li ha fet.

Mollerusa.—Hem tingut aquí una solemne funció religiosa, ab la corresponent prédica jesuítica y una brillant professó, lo qual no es estrany en un poble com aquest tan carregat de preocupacions, com no ho es tampoch que la classe treballadora 's vegi tan aburrida y abandonada, fins al punt de que molts carca-tòlichs burgesos no reparin en gastarse un grapat de duros porque las sévas senyoras y fillas pugan lluhir el *garbo mítich* en la professó, alsant en cambi 'l crit fins al cel el dia que 'ls seus treballadors els demanan un petit augment de jornal, que bé s' ho mereixen, com ha passat aquest any y durant el temps de la sega. ¿No valdría més que 'ls diners que haveu conseguit ab la suor del pobre y que avuy derrotxéu en cosas frívolas, els invertísseu en la construcció de un Hospital per acullir als infelissos obrers inválids, víctimas del vostre egoisme, als quals després de haverlos esplotat, deixéu abandonats en la més espantosa

miseria, quan perdudes ja sas foras físicas, no poden satisfèr vostra sed de riquesas?

CONTRAST

La Plassa de toros animada, brillant, com correspon a una inauguració. S'han pagat las entradas a preus inverosímils, y 'ls cotxeros han cobrat a pes d'or el lloguer de sos carruatges. La rodona plassa simula una inmensa paella plena a corull de riquesa y alegria, servintli de mànec a llarga Gran-via atapahida de curiosos endiumenjats que contemplan la pintoresca esplendides dels carruatges que desfilan, portant donas ab vestits clars y cubertats de joyas y de flors. Quan passan els toreros encrostitats d'or, esclata 'l deliri popular. Son els idols de la multitud. Si algún d'ells hagués pres mal, la ciutat estaria de dol.

Pero tot ha anat bé, y per una estona de jugar ab un banyut se'n enportan lo que no guanya un honrat treballador ab un any de descrismarse, treballant dotze horas cada dia.

Mes qui's recorda dels que treballan, ni dels que sofreixen ni dels que moren, quan se tracta de una corrida de toros?

Ningú dels que fruiren l'espectacle de la lidia y l'esplendor del desfile, tingué una llàgrima, ni un recort tan sols per la brigada que la nit avans trobá l'asfíxia dintre de una claveguera de Gracia.

També aquests infelissos bregan ab el toro de la fam, qu'es el més terrible de tots; lluyta sense esplendor, pero mil voltas més perillosa que l'altra. Per la vida's pert la vida. També s'arrisca y's pert per un miserable rosegó de pa. Y ningú 'ls aclama y ningú 's dol de la seva desgracia! La claveguera pudenta que infecta 'l ser vivent ab las sevas dejeccions, perque 'ls amos de casas, troban més económich abocarhi la materia fecal, que no tenir que pagar el servey de tréurela; aqueix recinte immundo envenenat per la cobdicia burgesa, es la plassa abont van anar a lidiar els pobres pouhetaires.

El resultat sigué funest: un mort; tres en estat molt grave; els restants més ó menos envenenats per l'asfíxia...

Y el poble que delira pels toreros, ni tan sols s'adona dels mártirs del treball. El mort al clot; els malalts que s'alivihin.

Mes ¡ay! qui deu aliviarse sobre tot y prompte, sino no hi será a temps, es aquest poble sense entranyas, aquest poble cruelment frívol, aquest poble embrutit que al dematí va a la iglesia y a la tarde acut a gosar del més estúpit y salvatge de tots els espectacles coneguts.

P. DEL O.

LA PALINODIA

—Aquí'm tens. ¿No'm demanavas?
—Gracias a Deu! Bé has tardat.
¿Portas la cansó amanida?
—Un mes l'he estada estudiant, y'm sembla qu'ha d'agradarte.
—Comensém: ja pots cantar.
—Lo primer que tinch que dirte es que jo en ma vida he estat catalanista.

—¿De serio?
—De serio. ¿Vols que als méus anys, que'n tinch ja setanta quatre, me deixés entabanar per un escamot d'ilusos que's figuran que segant s'arreplega la cullita?
Millor que segá es pescar.
—Sobre tot quan un no's mulla. No obstant, jo estich enterat de que més de sis vegadas se t'ha vist da'l cop de fals.
—¿A mi? ¡Oh ca! Ilusions ópticas d'algún pobre aixelebrat. Manejaré la forquilla, pero ¿empunyar la fals? ¡May! Jo—y segueixo la cantada— a lo més que hauré arribat es a ser regionalista; es dir, fer de catalá a modo d'art ó d'ofici, com el que 'ns arregla 'l gas es gasista, y qui retrata, retratista.

—No está mal. Resulta donchs que 'l que's deya de que eras el capitá de la cuadrilla...

—Calumnias y ganas de ferme mal. ¿Jo capitá? ¿Jo?... Ni cabo, ni sisquiera soldat ras, ¡ni ranxero! Cert que á voltas se m'ha vist aná al costat dels que duyan la bandera, pero no era per dictar ordres ni plans de campanya, sino al contrari, portat pel desitj de desarmarlos y veure si fent la pau acabavam el cimbori de la santa catedral.

—Y d'alló que vas fer corre sobre 'ls sermons catalans ¿qué me'n dius?

—Que vas cremarte sense motiu racional.

Jo, si deya lo que deya, volia di en realitat un'altra cosa, que... vamos, ara m'ha fugit del cap y no sé com explicártela; pero de tots modos, may vaig tenir la mala idea de privá al Esperit sant d'usar l'armonios llenguatge d'en Cervantes.

—De lo qual, fent una especie de síntesis de tot lo que has exposat, se'n desprén que per tú Espanya es intangible.

—¡Está clar! Intangible, incorruptible, increíble... lo més gran y bonich de la parada. ¿Soch prou sumis y prou franch? —Sí, basta. La palinodia ha resultat colossal. Tórnatén a casa teva completament perdonat y quan sobri algún capelo pots'er... te'l faré ensenyar.

C. GUMÀ.

UNA VINYA NOVA

UAN vaig veure que 'l nostre embaixador a Fransa no parava may, de París a Madrid y de Madrid a París, desseguida vaig maliciarho.

—¿Volst'hi jugar—vaig dirme entre mi—que aquest bon senyor ens está preparant una sorpresa? —Y que no ha sigut petita, per la gracia de Deu.

Figúrinse que... Pero expliquémho per pessas menudas, ara que tot está aclarit, perque la cosa, creguin que val la pena.

Sembla, segons malas llenguas asseguran, qu'en Silvela va cridar un dia a n'en León y Castillo, qu'es el referit embaixador de las anadas y vingudas, y va dirli:

—Amich Fernando, el poble espanyol está de mal humor.

—¿Y bé! ¿Qué podem ferhi nosaltres? —¿Qué? Lo que's fa ab una criatura, quan está enmuriada y se la vol alegrar.

—¿Qué's fa? No hi caych ara. —Se li compra una joguina. Per xó l'he enviat a buscar. Vosté qu'es a París, ahont diu que hi ha de tot, veji si hi troba una joguina apropósit pera distreure al nostre poble.

En León y Castillo va corre a París y's posá a negociar ab el govern francès.

—Necessito un parell de colonias!

—Per qué? —Per nosaltres, per Espanya. El país no pot consolarse de la pérdua de las que tenia y'n necessita algunas de novas.

—Pues lo més senzill—va respóndreli 'l govern francès—es que prengui possessió de las colonias que son sévas temps há: els territoris de Río de Oro y del golf de Guinea.

—¿Ah! ¿Son d'Espanya? No diguéu res: farém veure qu'es una xiripa que li ha caygut del cel.

Y aquí queda explicat aquest tractat portentós, ab tant aparato donat al públich, en el que Fransa reconeix a Espanya la propietat dels territoris de la Guinea y de Río de Oro... que toda la vida havian sigut nostres.

Pero, siga com vulga, lo cert es que 'l reconeixement s'ha fet y qu'Espanya torna a tenir colonias.

¿Tenir colonias!... ¿El comprenen el significat d'aquestas dugas hermosas paraulas?

¿No 'l comprenen? Pues no falta qui l'ha cassat desseguida y ha procurat aprofitarsen el primer, per pór de ser el segón.

L'endemá d'haverse fet publica la noticia del tractat ab Fransa, la casa d'en Silvela va omplirse de gent que anava a felicitarlo.

—Suposo—li deya un marino—que ara que tenim colonias no's posará en dupte la necessitat de tenir una bona esquadra.

—Espero—li deya un altre, militar,—que hi establirà una capitania general.

—¿Un bisbe, un bisbe hi falta!—li deya un clerical, procurant portar l'aygua al seu molí.

Y tothom, ab el magnífich pretext de las colonias que acabém d'adquirir, ha trobat que havia arribat l' hora de tornar a las andadas y posarse a bremar la nova vinya.

—A mi'm nombrará administrador de l'aduana—li ha dit un.

—A mi gobernador civil.

—A mi gobernador militar.

—A mi intendent.

—A mi... qualsevol cosa que dongui.

La qüestió es upar del nou pressupost que forsosament deurá haver de formarse, perque, com diuhem ells, la nació que no administra bé las sévas colonias acaba per pérderlas.

No; si l'entussiasme que de bon principi han desperat continúa, las colonias del golf de Guinea y de Río de Oro no's perdrán.

Crearém una esquadra que vaji a guardarlas.

Un exercit que's cuidi de defensarlas.

Y una legió d'empleats que no hi deixin creixe herbas dolentas... ni bonas.

Ab aixó y uns quants convents de freres, unas quantas comunitats de monjas y un nou ministre de Colonias,

que bé ha de nombrarse'n un, qualsevol anyori Cuba, Puerto-Rico y las Filipinas.

Ha estat acertat el govern premiant la laboriositat d'en León y Castillo ab el títul de marqués de Muni.

Pero encare ho están més els xicots de París que diu que quan veuhem al nostre embaixador pel carrer, el segueixen cantantli a coro:

¡Oh marqués de Muni,
plón!
¡Oh marqués de Muni,
ción!

FANTÁSTICH.

FOCHS FOLLETS

No erran quins asseguran qu'Espanya es un inmens cementiri. Cent canas sota terra tenim enterrada la vergonya nacional, y la energía del poble jau sota un pilot de indiferencias y escepticismes, esperant qui tinga prou cor y prou ánima pera ressucitarlas.

Perque la semblansa resulti més exacta, fins d'en tant en tant apareixen en el fossar espanyol uns fochs follets que s'emporta al poch de neixer la més lleugera ventada.

Mal avingudas algunas regions en seguir lligadas al centralisme absorbent y ofegador que fou causa de nostres últims desastres, se formá una forta corrent descentralisadora que volia imposar la honradés en tots els rams de l'administració pública matant els nepotismes indecents y els caciquismes vergonyosos que tot ho embrutian. Foch follet qu'ha durat un dia y que s'ha fos tan bon punt han vingut ratxadas d'ayre ponentí carregadas de promesas y afalachs.

Irritadas las classes contribuyents de veure malversadas las pessetas que, a costa de tants afans guanyadas, s'emporta l'Estat ab l'excusa d'atendre a serveys que no presta, volgueren posar fi a tant despilfarro, y unintse resoltament en lliga nacional, resolgueren alsarse en oberta rebelió contra els homens desatentats que després de portarnos al descrédit y a la vergonya, volen encare cobrar a pes d'or tan infame servey. Foch follet que ha desaparegut al bufar un ventperillós que podia fer mimvar els céntims als calaixos dels egoístas botiguers.

Irritada la premsa y la opinió pels detalls escandalosos qu'han acompanyat l'últim empréstit, empréngheren una creuhada contra la gent que ab tan cinisme habian estafat a l'Hisenda un centenar de milióms, y fins els personatges que no havian pescat tallada, secundavan la campanya obertament alguns y vergonyosament altres. Foch follet que s'ha fos a la primera bufada d'un altre assumpt qualsevol que ha distret a la versátil opinió y a la inconstant premsa periódica.

Y altres y altres fochs follets apareixen sovint en l'atmosfera podrida de nostre cementiri nacional, pera desaparèixer ab la facilitat mateixa ab que han nascut, mostrantnos ab desconsoladora evidencia qu'Espanya es morta, ben morta, ja que li falta la energía y la constancia que son las dos qualitats que podrian ferla reviuir.

JEPH DE JESPU.

om a grans catòlichs que som, Deu sempre pensa ab nosaltres.

Aixis, aquesta última senmana hi ha hagut terremotos a Andalucía y grans inundacions a Murcia.

Y tot ho aguantém ab la major tranquilitat del mon: Silvelas, Villaverdes, inundacions y terremotos. Tot ho aguantém, y en aixó's revela la gracia de Deu que 'ns infundeix una resignació tan inmensa.

¿No valdria la pena de que en just agrahiment, aumentessin una mica més el pressupost del clero?

Dias enrera s'asegurava ab molta formalitat, qu'en Villaverde dimitia.

Pero lo qu'es jo no ho vaig creure may. Sols las sangoneras quan están tipas de xuclar, se desprenen del cos del malalt.

Y en Villaverde no ho es com las sangoneras. Es mil vegadas pitjor.

Llegeixo: «Por una piadosa señora ha sido adquirida en París y regalada a la iglesia de San Jaime, una imagen de San Expedito, la cual será colocada a la entrada de la capilla de Nuestra Señora del Remedio.»

Vels'hi aquí un sant que, no perque siga nou de trinca, deixa de ser ben expedit.

Per lo qual no deixarà de ser el patró dels que's proposin fer negoci explotant la llana dels clatells.

Ara diuhem que 'l Casto Joseph ha fet el viatge a Madrid ab l'únic proposit de veure si li proporcion medis de acabar las obras de la Catedral basilica.

Tothom creu que las guatllas son molt petites.
Pero vaja, que devegadas se'n veuen volar al-
gunas, grosses com a catedrals.

Llegeixo:

«Segons el ministre de la Governació, l'bisbe de Barcelona's mostra molt sorprès de que l'hajan tatxat de catalanista.»

Lo qu'ell dirà pel seu manteu morat:

—Sant Pere, y aixó que era sant, va negar tres vegadas a Jesús, y aixó qu'era Deu. ¿Per qué nò puch negar jo l'catalanisme, havent sigut per mi, més que un fi, un medi per atrapar la mitra? Ara ja es méva, y qui tinga mals-de-cap que se'l passi.

L'escena a Lleyda.

S'está procedint al embarch de un impresor que no ha satisfet la contribució, y al intimarli qu'entregui algun objecte de valor, l'industrial presenta uns crèdits que té contra l'Govern civil y la Delegació y Tesoreria de Hisenda.

L'agent de contribucions retxassa aquests crèdits, alegant que de moment no son realisables.

Vels'hi aquí un rásgo que pinta al viu la manera de ser de la nació espanyola.

Ella deu y no paga; en cambi li deuen a n'ella, y embarch que te crió.

Aixó sí qu'és la justícia y la rahó... del pont de Lleyda.

Per fi han trobat a Reus a un home capás d'em-
punyar la vara que li ha sigut concedida de Real
Ordre.

Se diu Muñoa. Un nom bonich, que si jo sigués
ganader, posaria als toros que cregués més capa-
sos de... pendre varas.

Pero l'tal Muñoa no ha contat ab l'Ajuntament.
De manera que quan va anar a pendre possessió
del càrrech se trobá sol, sense que ni un regidor li
fes costat.

M'escruihen que un d'ells va dir:
—Per mi 'ls arcaldes de real ordre, ja tenen or-
dre de anar a fer... etc., etc.

¡Viva la Santa Religióóóó!
No puch menos de donar aquest crit ab tota la
forsa dels meus pulmóns, quan veig que a Cuevas,
poblet de la provincia de Burgos, mentres s'estava
celebrant una romeria piadosa, elsromeus, enardits
sens dupte pel consum que van fer de sanch de
Cristo, las van emprendre uns ab altres a ganiva-
tadas.

Resultat de la piadosa brega: un mort y uns
quants ferits.

Llástima que no's morin tots, porque aixís hau-
ria de celebrarse major número de funerals, lo qual
no deixa de contribuir sempre a la propagació de
las prácticas piadosas.

A Porta-Coeli (Valencia) el doctor Moliner, que
es un gran filántropo, ha lograt establirhi un sa-
natori, destinat a la curació dels tisichs pobres,
que está donant magnífichs resultats.

Donchs bé: la Junta del patronat s'ha dirigit al
ministre de Hisenda, reclamantli l'apoyo oficial;
pero en Villaverde s'ha mostrat sort a las peticions
de la Junta.

Es natural. ¿Cóm pot consentir en Villaverde que
ningú li esmeni la plana? ¿Cóm pot tolerar que hi
haja que's dediqui a curar als tisichs qu'ell va
fent?

Notas edificants:

«A Paris, un hermano de la Doctrina cristiana,
mestre qu'era del barri de Bacalan, ha sigut con-
demnat a dos anys de presó per atentat al pudor.»

Item més: «De Beziérs ha desaparegut l'herma-
no Longils (Emili Bessiéres), de 19 anys d'edat, al
descubrirse las infamias que venia perpetrant ab
tots els noys de la classe de párvuls.»

Quan llegeixo aquestas cosas, m'explico l'per
qué 'ls hermanos de la Doctrina cristiana portan
pitet.

Deu ser porque quan s'entregan a certas diver-
sions els estará cayent la baba.

QÜENTOS

Lo magistrat X deixa de assistir un dia a l' Au-
diencia

—¿Estará malalt?—pregunta un advocat.
—Segurament-respón un ugier.—¡Pobre senyor X!
—Cinch ó sis días feya que venia observant que
no s'adormia a las vistas. Y aixó de perdre la son
es molt mala senyal.

En la taberna:

Lo candidat:—Ja haveu sentit el meu programa:
jo no estich per las midas a mitjas.

L'elector:—Té molta rahó. Mosso: en lloch de un
patricó, portan un litro.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Ca-dar-ne-ra.
2. ANAGRAMA.—Barrina—Arriban.
3. TRENCA-CLOSCAS.—La pena de mort.
4. GEROGLÍFICH.—Com mes estacions mes factors.

Han endevinat las 4 solucions: Pau Perich y Un Nyé-
bit; n'han endevinadas 3: J. M. Casas, Un Aprent y
C. Matrimonial; 2: Pep dels Atmetllons y Sebastianet; y
una no més J. Alberti y P., Eduardo, J. B., María Planas
(colegiala) y Un pobre d'ermilla catalanista.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans: Un comparsa retirat, J. Alberti y P., Un rellotjer,
José Cobersí, Joan A. Palou, Amadeo D., Serenini, Ignacia, J.
Planas Ballbé, J. B. Eduardo, J. Montabiz, Joan Torrent y M.,
J. Moret de Gracia, Ton Net, D. Xaconi, A. E. Y., Francisco P.
Castellá y G. Cintas: Lo que 'ns envian aquesta senmana, nò
já per casa.

Ciudadans: Bianchi, T. M. Cats, Un de la colla, Just Geremías,
Gat de mar, Ton del Mau, E. Zola y B., Aiger Elies F., Sisket D.
Paila y J. Moix: Insertarem alguna cosa de lo qu'ens entan.

Ciudadá: Lluís G. Salvador: Veurem d'aprofitarla.—J. Sta-
ramsa: Rebuda la remesa, y gracias.—Vicente Piquet. Solsona:
Entesos, y disposi Preu de suscripció, sis rals trimestre.—E.
Just y Pastor: Va bastant bé.—A. Carrasca Gayan: ¿No s'ha
fixat en las quatre consonancias seguidas?—Joseph Maria Feliú:
Els seus cantars falsificats, no passen.—Peret del café: Lo que
passa, tampoch passa. Anirà una xarada.—E. del F. Sabadell:

Es ben arrodonida, pero ramploneja bastant.—Marcel·lí Armengol:
Lleyda: Procurarem complaurel a la primera oportunitat.—Sal-
vador Bonavía: Está a l'altura de la seva reputació.—Peret
Piula: Diuhen que viu més qui piula que qui xiula, pero nosaltres
aquesta vegada 'l xiulém y li pronostiquém una mort de con-
sunció.—P. Colomer (S. Feliú de G.): Rebut el seu treball, y
gracias; esperém altra cosa més curta.—J. Novellas de M.: Gra-
cias per l'envio.—J. P. y I.: Es molt deixatada, y li han passat
alguns versos que no arriban a la mida.—Sanch de Cargol: Hem
donat tanda a la seva poesia.—M. Badia: En la més llarga hi ha
algunas assonancias, que la fan un bon tros defectuosa. L'altra
va bé.—Joan Roca y Sardá: No 'ns es possible publicar els frag-
ments del seu drama Y després, creguins, val més guardar l'
efecte pel dia del estreno.—F. Carreras P.: Per mica que 's pu-
gui, se li donará un bon destino (a la seva poesia, ey).—Joseph
Pujadas Truch: N'escullirém alguna cosa.—S. Costa Pomés:
¿No 'n trobará d'altres que a vosté y a naltres ensagradin més?

J. Barbony: Procurarem donals'hi allotjament.—Carles d'Al-
fonso: ¡Es tan llarch! En fi, veurem.—Un d'Arbeca: De las
cartas anónimas no podém ocupárnose'n.—Un suscriptor (Molins
de Rey): Idem, idem.—M. P. (Conons): No podém ocupárnose'n.
Un de las seva colla (Sitjes): ¿Y la firma que ha de haverhi al
peu de tota carta, hont es?

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

AL EXTREM ORIENT

Las potencias europeas reunidas van a portar la civilización a la China.